

Studierande i SSS-studier: Personbeskrivningar

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Bakgrund och utgångspunkt

I OPVA haltuun - Framåt med SSS-nätverksprojektet, som finansieras av undervisnings- och kulturministeriet, utreder vi tillsammans om utbildningsanordnarna känner igen stödbehoven hos studerande och om SSS-studierna svarar på stödbehoven vid rätt tidpunkt. Nätverket konstaterade att det är viktigt för läroanstalterna att vara medvetna om vilka studerande som behöver SSS-studier, så att SSS-studierna utformas enligt individuella behov.

Projektet gav möjlighet till gemensamt utvecklingsarbete i ett omfattande nätverk av sakkunniga. Mer än 400 lärare och handledare från sammanlagt 63 yrkesläroanstalter har arbetat med personbeskrivningarna i olika skeden av processen.

Vi fick känsla och empati för studerandes dolda behov genom att använda metoder som används inom tjänstedesign. Planering och utveckling i team bestående av sakkunniga från många olika branscher gav nya infallsvinklar på arbetet. Studerandepersonerna har färdigställts med Canva-vertyget för grafisk design. Författare:

Detta verk är publicerat med Creative Commons Erkännande-DelaLika 4.0-licens. Läs mer:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.sv>

Så här bekantar du dig med

Studerandepersonerna är komprimerade beskrivningar av vilka slags individer vi har som examensstuderande i våra läroanstalter. Studerandenas bakgrund, motivation, starka sidor, förhoppningar, behov och bekymmer är väldigt olikartade, varierande och mångskiftande.

Studerandepersonerna representerar mångfalden av våra olika studerande med deras egenskaper. Studerandepersonernas demografiska faktorer är inte en avgörande faktor för hur studierna ska ordnas och det lönar sig inte att se för mycket på dem: Eppu kunde lika gärna vara Myriam och Teemu kunde t.ex. vara i trettioårsåldern. Viktigare än bakgrundsfaktorerna är det att notera den studerandes helhetssituation, hens personliga målsättningar och hur vi kan stödja i att lösa utmaningarna.

Avsikten med studerandepersonerna är att påminna om att utgångspunkten för den personliga tillämpningen och ordnandet av SSS-studierna är de studerandes individuella behov. Det är viktigt att tänka igenom vilka verksamhets- och genomförandesätt, didaktiska och pedagogiska lösningar samt innehållsmässiga saker som bäst stöder en utveckling av studiefärdigheterna för olika studerande.

Mohammed, 28 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Mohammed

Livssituation:

Gift, familj i hemlandet

Studiesituation:

Studerar för sin första examen i Finland

Person 1: Otålig studerande

Bakgrund:

Mohammed studerar för grundexamen, valet av bransch har starkt påverkats av möjligheterna att få jobb och arbetserfarenheten från tidigare. Mohammed har avlagt lärokursen för den grundläggande utbildningen för vuxna inom integrationsutbildningen, har också utbildningsbakgrund från hemlandet. Mohammed vill snabbt få sin examen för att komma in i arbetslivet och börja förtjäna.

Mål och motivation:

- Få jobb och en säker utkomst
- Finländskt medborgarskap
- Avlägga examen snabbt

Utmaningar och bekymmer:

- Realistisk uppfattning om de egna språk- och studiefärdigheterna samt bristande arbetslivsfärdigheter
- Att få studieprestationer är viktigare än lärandet

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Strukturerade studier, ett färdigt schema, tydliga instruktioner och individuell handledning
- Tydliggörande av lärandets fördelar för att målen ska uppnås
- Förankring i studierna och stöd i att sätta upp mål
- Funktionella arbetssätt vid undervisning, handledning och bedömning
- Uppmuntran till användning av svenska språket på fritiden

! Det kan vara utmanande att motivera för SSS-studierna om den studerande inte identifierar sina egna behov av stöd

Timiro, 45 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Timiro.

Livssituation:

Mamma i en stor familj

Studiesituation:

Studerar för sin första examen

Person 2: Förhoppningsfull studerande

Bakgrund:

Timiro studerar för en grundexamen eller en del av den, hon har blivit handledd till branschen baserat på sysselsättningsmöjligheterna. Hon har bott i Finland i många år, livet har kretsat kring familjen och uppfostran av barnen. Har ingen tidigare utbildningsbakgrund från hemlandet och på grund av livssituationen har studierna i Finland varit fragmentariska. Hon kan bara lite svenska och hennes läs- och skrivkunnskap är begränsad. Timiro berättar att hon är motiverad att lära sig och hon vill ha ett arbete.

Mål och motivation:

- Avlägga hela examen och få jobb
- Stärka självförsörjningen
- Inspireras av studierna och tar väl emot hjälp

Utmaningar och bekymmer:

- Svaga färdigheter att studera och att lära sig att lära
- Har brister i kunnandet om delaktighet i samhället
- Att förena studierna med vardagen och det övriga livet

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Tydlig PUK-process: målsättningar och förutsättningar för studierna
- Starkt stöd för att lära sig svenska och förvärva studiefärdigheter
- Stöd för engagemang i studierna och grundläggande arbetslivsfärdigheter
- Stöd från kamratgrupp, lärande tillsammans och positiva erfarenheter av lärande
- Uppmuntran till användning av det svenska språket på fritiden

Eppu, 15 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Eppu.

Livssituation:

Minderårig, bor med vårdnadshavare

Studiesituation:

Läropliktig, studerar för grundexamen

Person 3: Osäker studerande

Bakgrund:

Eppu har antagits som studerande via gemensam ansökan, branschen valdes slumpmässigt. Skolframgången i grundskolan har varit svag, utmaningar finns särskilt i matematiska färdigheter. Eppu tycker om praktiskt arbete, i grundskolan var huslig ekonomi och tekniska arbeten favoritämnen. Eppu förväntar sig inte någon stor skolframgång, utan att "komma igenom" räcker bra till. För Eppu är klasskamraterna viktiga, men han kan känna sig osäker och nervös i nya sociala situationer.

Mål och motivation:

- Kompisar och mobilapparater är viktiga innehåll i livet
- Praktiskt arbete och lärande genom att göra
- En "bara jag kommer igenom"-attityd

Utmaningar och bekymmer

- Koncentration och svårighet att sätta sig in i anvisade uppgifter
- Osäkerhet och oro över sin roll i kompiskretsen
- Brister i studiefärdigheter och ämnesinnehåll

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Stöd för att identifiera egna stödbehov och styrkor samt för att ta hand om sitt välmående.
- Rätt inriktat stöd och på rätt nivå genom att stödbehoven kartläggs
- Tydliga instruktioner, uppgiftsbeskrivningar och grundlig handledning
- Upplevelser av att ha lyckats och kontinuerlig respons som stöd för att stärka tron på den egna förmågan

Att motiveras för SSS-studierna kan vara utmanande om han skiljs från sin kompiskrets

Kaya, 45 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Kaya.

Livssituation:

Gift och tonåriga barn

Studiesituation:

Branschbytare, studerar vid sidan av arbetet

Bild: Ron Lach, från Pexels, via canva.com

Person 4: Jäktad studerande

Bakgrund:

Kaya har blivit antagen som studerande via kontinuerlig ansökan och har valt bransch utgående från livssituation och intresse. Som målsättning har hon att snabbt utexamineras och få jobb inom den nya branschen. Kayas vardag är verkligen bråd och hektisk, tonåriga barn, den egna orken och partners situation påverkar Kayas studieförmåga. Det har gått en längre tid sedan Kaya senast studerade.

Mål och motivation:

- Vill fort komma in på en ny karriärstig
- Inspireras av att lära sig nytt
- Väldigt motiverad att nå sitt eget mål

Utmaningar och bekymmer:

- Familjens ekonomiska situation och personliga utmaningar
- Bristande digitala färdigheter och kunskaper i yrkesspråket
- Bråd vardag och prioritering av tidsanvändningen

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Individuell handledning och stöd för studieplanering och -uppföljning
- Stöd för realistisk tidsplanering och balans mellan studier och vardag
- Stöd för att förstärka matematiska och digitala färdigheter samt yrkesspråket
- En individuellt planerad studieväg som möjliggör arbete under studietiden

Att motiveras för SSS-studierna kan vara utmanande om man är rädd för att SSS-studierna fördröjer examen

Venni, 17 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Venni.

Livssituation:

Minderårig, vårdnadshavare svår/svåra att nå

Studiesituation:

Läropliktig, studerar för grundexamen

Bild: John Rae Cayabyab, från Pexels, via canva.com

Person 5: Trött studerande

Bakgrund:

Venni har blivit studerande på grund av läroplikten, branschen har valts slumpmässigt baserat på vad hon fått höra. Venni har främst dåliga erfarenheter från grundskolan i tankarna. Hon upplever att hon "fått skit" också i olika situationer med myndigheter. När välmåendet och livskontrollen kör ihop sig på många delområden i livet är det lättast att konstatera att "jag orkar inte, kan inte, förmår inte" inför en sådan röra.

Mål och motivation:

- Inga målsättningar och ingen motivation för studierna och framtiden
- Att bli myndig och friheten som det ger
- Går till skolan då och då på grund av gratis skollunch och kompisar

Utmaningar och bekymmer:

- Är övertygad om att hon inte kan
- Utmaningar som vardagskontrollen och livssituationen medfört i studierna och beteendet
- Studiefärdigheterna är svaga eller dolda under andra utmaningar

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

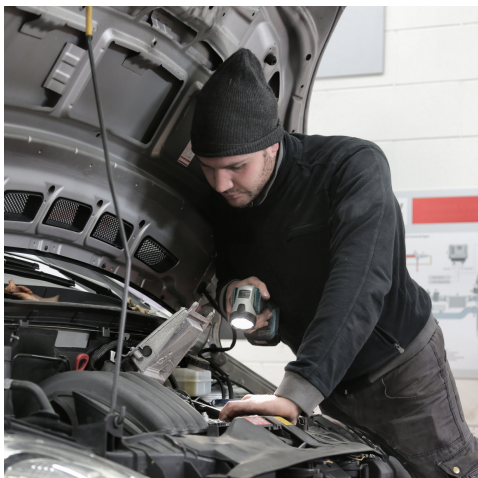
- Stöd för att stärka självförtroendet och identifiera sina egna behov och styrkor
- Stöd för att stärka den egna handlingsförmågan och få uppleva delaktighet
- Förstärkande av upplevelser av att lyckas och att bli hörd
- Dra nytta av tjänsterna i läroanstaltens mångprofessionella stödnätverk

Att motiveras för SSS-studierna kan vara utmanande eftersom det erbjudna SSS-stödet kan upplevas som påtvingat av auktoriteter

Teemu, 18 år

Person 6: Praktisk studerande

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Teemu.

Livssituation:

Ung vuxen, sambo

Studiesituation:

Studerande med läroavtal

Bakgrund:

Teemu inledde studierna som dagstuderande, men blev sedan läroavtalsstuderande, eftersom den tidigare studieformen inte kändes vettig. För honom räcker det att han kommer igenom studierna på nöjaktig nivå. I grundskolan var läsåmnen, särskilt språk inte tilltalande. Teemu har ända sedan han var barn tyckt om att "fixa" olika manicker, han tar ofta tag i saker med ett praktiskt grepp. Han använder mobilenheter bara vid verkligt behov.

Mål och motivation:

- "Fort in i arbetslivet och börja förtjäna"-attityd
- Att regelbundet samla studieprestationer
- Arbetsplatsen är lärmiljön där han trivs bäst

Utmaningar och bekymmer:

- GEM-studierna går inte framåt och de digitala lärmiljöerna motiverar honom inte
- Att få närundervisningen och arbetet att passa ihop
- Fysisk trötthet, risk för att studierna avbryts

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Stöd för planering av studieframsteg, schemaläggning av studier och användning av digitala lärmiljöer samt förstärkning av kommunikationsfärdigheter.
- Att framhålla fördelarna med att fullfölja hela examen med tanke på Teemus framtid. Integrering av GEM-studier med yrkesinnehåll och arbetsplatsen.
- Regelbunden uppföljning av studieframsteg och erbjudande av flexibla stödformer (antecknas i läroavtalet)

Johan, 58 år

Illustrationsbild. Personen på bilden är inte Johan.

Livssituation:

Gift och har vuxna barn

Studiesituation:

Branschbytare

Bild: Juan Pablo Arenas, från Pexels, via canva.com

Person 7: Studerande med bromsen på

Bakgrund:

Johan har en lång karriär i tjänst hos samma arbetsgivare bakom sig, men blev skadad i en arbetsplatsolycka och studerar "av tvång" i en ny bransch. Branschen har främst valts med tanke på hans nuvarande hälsotillstånd och funktionsförmåga. Johans tidigare jobb har sällan innehållit situationer som krävt akademiska eller digitala färdigheter. Pensionsåldern närmar sig och arbetslivet lockar nödvändigtvis inte längre Johan.

Mål och motivation:

- Ekonomiskt stöd för studierna
- Pensionen lockar
- Sociala situationer och kafferumsdiskussioner med jämlika

Utmaningar och bekymmer:

- Digifobi, vill inte lära sig att använda fler digiapparater
- Ingen dator, kan inte studera på distans
- Tid och resurser för studierna

Nycklar till framgång som stöd vid undervisning och handledning:

- Stöd och uppmuntran för att ta i bruk de digitala verktyg som behövs.
- Stärka och förvärva studiefärdigheter och motivation för det
- Stöd för att ställa upp mål
- Motivation för GEM-studier (eller överväga möjlighet att ta delexamen)
- Uppdatering av jobbsökningsfärdigheterna

Att motiveras för SSS-studierna kan vara utmanande eftersom det erbjudna SSS-stödet upplevs som påtvingat av auktoriteter

Källförteckning för bilder

- **Mohammed:** image by Naassom Azevedo from Pixabay. Tillgänglig: <https://pixabay.com/photos/man-student-campus-model-male-6027027/>
- **Timiro:** image by Werner Pfennig from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/woman-wearing-headscarf-6477482/>
- **Eppu:** image by Olenka Bohovyk from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/portrait-of-teenage-boy-9886884/>
- **Kaya:** image by Ron Lach from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/photo-of-woman-covering-her-face-8086359/>
- **Venni:** image by John Rae Cayabyab from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/woman-wearing-white-dress-shirt-crossing-her-arms-3029471/>
- **Teemu:** image by Andrea Piacquadio from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/man-in-black-jacket-and-black-knit-cap-inspecting-car-engine-3807277/>
- **Johan:** image by: Juan Pablo Serrano Arenas from Pexels. Tillgänglig: <https://www.pexels.com/photo/portrait-photo-of-man-in-white-crew-neck-t-shirt-with-assorted-hand-tools-in-background-1139743/>

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET